

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 15.8.2007
Sayı : 4

2/6
119/530

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4722 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 10. Maddesinin 1. ve 2. Fıkralarında Değişiklik Yapılmasını ve 10. Maddenin 3. Fıkrasının ise Madde Metninden Çıkarılmasını Öngören Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Birgen Keleş

Birgen KELEŞ
İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kararı	
Çiçe	Adalet
Tarih	1/10/2007 2/6
Adı	
1/9 Num.	
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

4722 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun, yasal mal rejimi ile ilgili yeni hükümlerin, 1 Ocak 2002 tarihinden önce evlenmiş olan eşler için uygulanmasını koşula bağlamıştır. Kanun'un 10. maddesine göre, 1 Ocak 2002 tarihinden önce evlenmiş olan eşlerin, bu tarihten önce edindikleri mallar için Medeni Kanun'un yeni yasal mal rejiminden yararlanmaları, 2002 yılı sonuna kadar sözleşme yaparak yeni mal rejimini kabul etmelerine bağlıdır. Türkiye'de genel olarak ailenin edindiği malların hemen tamamı erkeklerin üzerine kayıtlıdır. Kaldı ki, 1 yıllık süre geçmiş; ancak, çok az sayıda aile sözleşme yapmıştır. Aslında, Türkiye'de eşler arasında sözleşme yapma geleneği de yoktur. O nedenle, milyonlarca kadının uğradığı haksızlığın Kanun'da yapılacak değişiklikle giderilmesi gerekmektedir. Söz konusu madde, kadınlar arasında da yeni evli, eski evli diye bir ayrım yaratmakta ve 1 Ocak 2002'den önce evlenmiş olanlar açısından büyük bir haksızlık oluşturmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. 4722 Sayılı Yürürlük Kanunu'nun 10. maddesinin 1. fıkrası Türk Medeni Kanunu ile getirilen yeni yasal mal rejiminin, 1 Ocak 2002'den önce yapılan evliliklerde "evlenme tarihinden itibaren" uygulanmasını, eşlerin sözleşme yaparak yeni mal rejimini kabul etmeleri koşuluna bağlamıştır. Bu ise, 1 Ocak 2002'den önce evlenen milyonlarca kadının, bu tarihten önce edinilen mallar açısından, büyük bir haksızlığa uğramalarına yol açmıştır. Bu durum, eski evliler ile yeni evliler arasında eşitsizliğe yol açmakta ve bu yönüyle de Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bir durum oluşturmaktadır. Kaldı ki, yeni yasal mal rejimi, eski yasal rejim olan mal ayrılığının yol açtığı büyük haksızlıkları ve özellikle kadınların mağduriyetini gidermek için benimsenmiştir. Medeni Kanun Tasarısını hazırlayan Komisyon da yeni mal rejiminin mevcut evlilikler için "eşlerin evlenme tarihinden" itibaren geçerli olmasını öngörmüştü. Söz konusu madde, Hükümetin kabul ettiği metinde de bu şekli ile yer almıştı. Bu nedenle, yapılan düzenleme, eşlerin Kanun'un yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 yıl içinde başka bir mal rejimi seçmemeleri durumunda, evlenme tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yasal mal rejimini seçmiş sayılmalarını öngörmektedir..

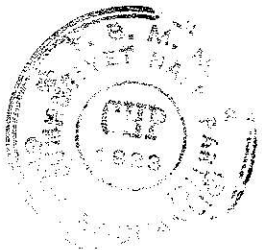
Madde 2. 1926 tarihinden itibaren 2002 yılına kadar yasal rejim olarak uygulanan mal ayrılığı, ülkemizde eşler arasında büyük haksızlığa yol açmıştır. Bu haksızlıkları önlemek için getirilen yeni yasal mal rejiminin eski evlilere sadece Kanun'un yürürlüğe girdiği 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren uygulanması ise hem var olan haksızlığı devam ettirmekte hem de eski ve yeni evliler arasında fark yaratmaktadır. Bunun nedeni, Türkiye'de eşler arasında mal rejimi konusunda sözleşme yapma geleneğinin olmamasıdır. Nitekim, verilen 1 yıllık süre 31 Aralık 2002'de bitmiş ama çok az sayıda eş notere giderek yeni yasal mal rejimini kabul ettiğini gösteren sözleşme imzalamıştır. Getirilen bu değişiklik, Kanun'un amacına, ruhuna, Tasarıyı hazırlayan Komisyonun önerisine, Hükümetin metnine ve Anayasa'nın eşitlik ilkesine uygundur.

Madde 3. 1 Ocak 2002 tarihinden önce evlenmiş olan Eşlerin evlendikleri tarihten itibaren yeni yasal mal rejiminden yararlanmaları için sözleşme yapmaları koşulu, milyonlarca evli kadının mağduriyeti demektir. Anlaşan aileler için bile bu önemlidir. Çünkü anlaşan eşler tapularını ve hesaplarını ortak hale getirebilirler ama bunu yapmadan eşlerden birinin ölümü, diğerini miras paylaşımında mağdur hale getirebilecektir. Bu değişiklik teklifi, gerekli girişimleri yapmamış olan veya anlaşamayan eşleri haksızlıktan kurtaracaktır.

**4722 SAYILI TÜRK MEDENİ KANUNU'NUN YÜRÜRLÜĞÜ VE UYGULAMA
ŞEKLİ HAKKINDA KANUN'UN 10. MADDESİNİN 1. VE 2. FIKRALARINDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA, 10. MADDENİN 3. FIKRASININ MADDE
METNİNDEN ÇIKARTILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

Madde 1. 4722 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 10. maddesinin 1. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce evlenmiş olan eşler arasında bu tarihe kadar tabi oldukları mal rejimi devam eder. Eşler Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 1 yıl içinde başka bir mal rejimi seçmedikleri takdirde, evlenme tarihinden geçerli olmak üzere yasal mal rejimini seçmiş sayılırlar."

"Davanın redle sonuçlanması halinde eşler, kararın kesinleşmesini izleyen 1 yıl içinde başka bir mal rejimi seçmedikleri takdirde, evlenme tarihinden geçerli olmak üzere yasal mal rejimini seçmiş sayılırlar."

Madde 4. Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ASLI GIBİDİR
Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

